

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 33/05
07.04.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Stojana Jokića i Dragice Marjanović, članova veća, u postupku za priznavanje strane sudske odluke po predlogu predlagača AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv protivnika predlagača Državna zajednica Srbija i Crna Gora, kao pravnog sledbenika Savezne republike Jugoslavije - Savezno ministarstvo za odbranu, koga zastupa vojno pravobranilaštvo u Beogradu, Katanićeva br.15, odlučujući o žalbi predlagača, izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Beogradu III R.1 50/2003 od 10.05.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 07.04.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE, kao neosnovana žalba predlagača AA.

POTVRĐUJE SE, rešenje Okružnog suda u Beogradu III R.1 50/2003 od 10.05.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Žalbom pobijanim prvostepenim rešenjem nije usvojen zahtev predlagača za priznavanje stranih sudskih odluka - presude Osnovnog suda u Banja Luci P.br. 428/99 od 11.11.1999. godine, presude Okružnog suda u Banja Luci Gž.br. 72/2000 od 25.02.2000. godine i presude Vrhovnog suda Republike srpske Rev.br.160/2000 od 29.11.2002. godine i pravnim dejstvom na teritoriji Državne zajednice Srbija i Crna Gora u svojstvu izvršne isprave.

Protiv prvostepene presude predlagač izjavljuje blagovoremenu i dozvoljenu žalbu. Žalbu izjavljuje zbog bitne povrede ZPP i povrede Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima.

Izjavljenom žalbom predlaže da se žalbom pobijano prvostepeno rešenje preinači usvajanjem predloga za priznavanje pomenutih sudskih odluka za pravnim dejstvom izvršne isprave u Državnoj zajednici Srbija i Crna Gora.

Protivnik predlagača ne podnosi odgovor na žalbu predlagača.

Ispitujući prvostepenu presudu na način propisan čl. 365. stav 1. i 2. ZPP u onom delu u kome se žalbom pobija i u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. ZPP i na pravilnu primenu materijalnog prava, drugostepeni sud nalazi da žalba predlagača nije osnovana.

Žalbom pobijano prvostepeno rešenje nije zahvaćeno bitnim povredama iz čl. 354. stav 2. ZPP, na koje se u žalbenom postupku pazi po službenoj dužnosti. Na druge bitne povrede ZPP žalilac ne ukazuje.

Prema utvrđenju prvostepenog suda i stanju u prvostepenom spisu, predlagač je kao vojni obveznik JNA pri VP BB ranjen __. godine na ratnom položaju na području opštine GG. Ranjavanje je uzrokovalo nematerijalnu štetu u vidu pretrpljenih fizičkih bolova, pretrpljenog straha, umanjene opšteživotne aktivnosti i u vidu naruženosti. Presudom Osnovnog suda u Banja Luci P.br. 428/99 od 11.11.1999. godine delimično je usvojen tužbeni zahtev i obavezan protivnik predlagača kao tuženi da predlagaču kao tužiocu isplati naknadu nematerijalne štete u ukupnom iznosu od 30.000 DM u dinarskoj protivvrednosti po srednjem zvaničnom kursu u mestu plaćanja važećem na dan isplate, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 11.11.1999. godine pa do isplate, kao i da plati troškove parničnog postupka u iznosu od 2.344 DM. Okružni sud u Banja Luci je presudom Gž.br. 72/2000 od 25.02.2000. godine odbio kao neosnovanu žalbu protivnika predlagača kao tuženog i potvrdio pomenutu prvostepenu presudu. Vrhovni sud Republike srpske je presudom Rev.br. 160/2000 od 29.11.2002. godine delimično uvažio reviziju protivnika predlagača kao tuženog dosuđujući predlagaču kao tužiocu na ime nematerijalne štete ukupno 18.000 DM i parnične troškove u iznosu od 1.406 DM.

Predlagač je za naknadu nematerijalne štete tužio i Republiku srpsku, tražeći da se i ona sa tuženim protivnikom predlagača solidarno obaveže da predlagaču kao tužiocu isplati naknadu nematerijalne štete. Pravnosnažnom presudom prvostepenog suda odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev prema tuženoj Republici Srpskoj. Protivnik predlagača je u odgovoru na tužbu istakao prigovor nenadležnosti sudova u Republici srpskoj za suđenje po tužbi protiv protivnika predlagača kao tuženog. Prigovor nenadležnosti je odbijen. Utvrđena je nadležnost suda u Republici srpskoj za suđenje po tužbi protiv protivnika predlagača kao tuženog.

Na osnovu takvog stanja u prvostepenom spisu, prvostepeni sud je odbio predlog za priznavanje stranih sudskih odluka kao neosnovan. Prvostepeni sud je o predlogu odlučio pravilnom primenom ZPP i Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja. Neosnovani su žalbeni razlozi u delu u kome se ističe da je nadležnost sudova u Republici srpskoj zasnovano na osnovu odredbe čl. 50. ZPP, kojom odredbom je propisana

nadležnost za suparničare. Pomenutom zakonskom odredbom je propisano da ako je jednom tužbom tuženo više lica (čl.196. stav 1. tač.1.), a za njih ne postoji mesna nadležnost istog suda, nadležan je sud koji je mesno nadležan za jednog od tuženih, a ako među njima ima glavnih i sporednih obveznika, sud koji je mesno nadležan za koga od glavnih obveznika. Članom 196. stav 1. tač.1. ZPP propisano je da više lica mogu jednom tužbom tužiti odnosno biti tuženi (suparničari), ako su u pogledu predmeta spora u pravnoj zajednici, ili ako njihova prava, odnosno obaveze proističu iz istog činjeničnog i pravnog osnova. U sporu tužene Republika srpska i SRJ nisu u pogledu zahteva za naknadu nematerijalne štete u pravnoj zajednici. Nisu materijalni suparničari iz čl. 196. stav 1. ZPP, jer Republika srpska nije pasivno legitimisana u sporu, ne odgovara za nematerijalnu štetu koju je pretrpeo predlagač, pa je sledom toga tužbeni zahtev u odnosu na nju pravnosnažno odbijen. Mesna nadležnost protiv protivnika predlagača kao tuženog nije se mogla zasnovati ni na odredbi čl. 52. ZPP, koji propisuje nadležnost u sporovima za naknadu štete, pa su neosnovani i ovi žalbeni razlozi.

Članom 61. ZPP propisano je da u sporovima protiv Savezne republike Jugoslavije iz odnosa sa vojnim jedinicama, odnosno ustanovama, isključivo je nadležan sud na čijem se području nalazi sedište komandne vojne jedinice, odnosno ustanove. Sedište protivnika predlagača je na teritoriji za koju je mesno nadležan Drugi opštinski sud u Beogradu. Pomenuta zakonska odredba isključuje primenu čl.8. Zakona o izmenama i dopunama zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.17/93) kojom je u Republici srpskoj brisan čl.61. ZPP.

Kod takvog stanja stvari, prvostepeni sud pravilnom primenom čl. 47. i 89. stav 1. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, nije priznao pomenute presude sudova u Republici srpskoj.

Kako ne postoje žalbeni razlozi tako ni oni na koje se pazi po službenoj dužnosti, Vrhovni sud je primenom čl. 380. stav 1. tač. 2. ZPP, odbio kao neosnovanu žalbu predlagača i potvrdio prvostepeno rešenje.

Predsednik veća - sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpavka

vs